

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Censvræ Et Invectivæ
Ex Mvltis Aliqvot In Sanctos Patres Et Ecclesiæ Doctores,
In DD. Scholasticos Tam Antiqviores Qvam Recentiores,
Nominatim In Primarios Societ. ...**

**Bivero, Pedro de
Antverpiae, 1641**

Ad Lectorem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73756](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73756)

AD LECTOREM.

AMICE Lector, pauca hæc, quibus in grauiſſima cauſa inſormare oportuit ſupremos Romane Inquiſitionis poſt Pontificem Summum Iudices, exiſtimauiſus ad te quoque pertinere. Elegantiæ ſunt, quibus Cornelius Ianſenius quinque ſeculorum Scholaſticos Doctores in ſuo Auguſtino exornat; eos ſcilicet, inter quos multi ſanctitate conſpicui, miraculis clari, Cardinales, Epifcopi, hæreſum debellatores, omnes verò totius Chriſtiane Reipub. Magiſtri, quibus (ſi Deo placet) pueriles hallucinationes, inſanias, ineptias, & ut verbo dicam, hæreſis Pelagiana, & Semipelagiane reſuſcitationem per omnes libri ſui angulos compoſitis verbis affricat; quâ modeſtiâ, qua verborum lenitate, ipſe dicet.

Hanc deſenſionis formam antea æquiſſimam quidem, ſi eâ vti libuiſſet, modo verò neceſſariam nobis fecerunt boni illi Ianſenij aduocati, qui neſcio quo affectu erga Societatem noſtram præoccupati, non ceſſant per vniuerſum Belgium inuidioſè declamare in Theſes illas, nuper Louanij in publico conſeſſu, ad veritatis examen facta omnibus oppugnandi poteſtate deſenſas, quibus Ianſeniana doctrina Theologico more reſutata eſt, tamquam in uſum omnes Chriſtiana modeſtiæ egreſſi fuerimus: licet non adſerant niſi verba pauca, quibus nimis indignè tractatum Epifcopum clamitant. Hinciam in libellis ſuis contra nos editis, quidquid infelicium verborum eſt, quaſi ex armamentario quodam, in Theſes illas depromunt: vocant contumelioſiſſimas, inſolentiſſimas, famoſas, infauſtas, portentofas, prodigioſas, amariffimas, fimetum, Augiæ ſtabulum numquam ſatis expurgandum. Hæc an ſatis modeſtè dicta ſint, æquus Lector iudicet. Nos certè pro Theſibus noſtris aliud nunc patrocinium nolumus, quam ipſiusmet Ianſenij: nos ſilebimus, ipſe pro nobis ſuis verbis perorabit.

Quod ſi meridiana luce clariùs patuerit, Ianſenium arroganter, acerbè, contumelioſè, non dico tria verba, ſed centenas ſententias, ipſumque adeo vniuerſum ſuum Auguſtinum, in nos protuliſſe; dabitur nobis, ſpero, venia, qui duobus dumtaxat verbis Ianſenium leſiſſe arguimur, Thraſonis & Impoſtoris; qua tamen ipſa duo nomina quam non immeritò in illum cadant, imò quam iuſtè ea toto opere ſuo promereatur, non mea, ſed ipſiusmet loquetur oratio. Nam quis mortalium eſt, qui neſciat, naturam ipſam vniciuſque concedere, ut ſub iteratis verberum ictibus gemitum edere liceat, & protenſo ſaltem cubito ferientem hoſtem repellere? Ut ſi grauiſſimis contumeliis, criminationibusque obruatur, ſine iniuria dicere poſſit, falſò imponi hæc ſibi? Ut, ſi quem audiat thraſonicè ſe cum glorioſiſſima tactantia efferre, ceterosque omnes habere ludibrio, quaſi ſolus ipſe ſapiat, reliqui velut umbra vagentur, eum poſſit militem vocare, glorioſum? Iam verò quam liberaliter in huiusmodi rebus

rebus se gesserit Iansenius, ipse testabitur: alio, ut dixi, teste, alio oratore non est opus.

Sed Episcopus est, inquit. Agnoscimus. Et quidem si illius dignissimi nominis rationem habuisses, non ita, credo, scripturum fuisse. Interea non Episcopus unus dumtaxat, sed Episcopi centeni sunt, sed sanctissimi, doctissimi, et Cardinales, sed viri sanctitate perspicui, sed orbis Magistri, sed Religiosi ordines uniuersi, quos ille sibi scopum facit, in quem censuras suas, ac deteriorum genus omne sine modo et aculeo. Verum laudabile non est malum malo rependere. Ita quidem, si iuste tutele et veritatis defendende ratio id non sinat, imo si non iubeat. Illi licebit Christiana Reipub. Doctores in dolosa statera cum Semipelagianis ac Pelagianis appendere; et vitio dabitur si ad statera huius iniquitatem declarandam, anti-stateram quis constituat, in qua iustissimis momentis, quid trutinator iste ponderis habeat, alius diiudicandum relinquatur? Quid? Vitio verti potest viro nobili et optimo genere castissimisque aptus oriundo, si impostorem vocet, etiam Episcopum, qui genus illius palam traducat, et matrem affirmet fuisse meretricem? Quid? Vitio verti potest viro Catholico, parentibus maxime Catholicis, et pro fidei causa carceres mortemque perpeffis procreato, si impostorem vocet, etiam Episcopum, qui parentes eius palam traducat, et affirmet fuisse hereticam labe contaminatos? Atqui Iansenius matrem nostram castissimam, Societatem, an non meretricem facit, quando eam cum Pelagianis, Semipelagianisque commiscet? an non parentes nostros affirmat hereticos, quando palam et toto opere suo clamat Bellarminum, Suarium, Vasquium, Molinam, Valentiam, Lessium, nihil distare Massiliensibus.

Et miratur scilicet adhuc modestus ille Doctor, sub nomine idiota Typographi, et irridens ait: Si minimo digito tangantur Cadmaei fratres, (Societatis homines) vocales sunt & clamosi. Itane o bone! quisquis es (nam lucem fugis, et nomen tuum erubescis) itane vero minimo digito: atqui tota mole corporis, et omnium contentione neruorum a capite ad calcem casti sui voluminis, quantum potest ac valet id agit Iansenius, ut quidquid est Scholasticorum, per latera scriptorum Societatis prosternat ac ingulet, in hoc arietes et balistas sesquipedalium verborum expedit: in hoc omnes eloquentie sue vires exhaurit. Si hoc est minimo digito leuiter tangere, quid tandem futurum censeas, si pleno pugno feriat? Verendum profecto esset, ne quidquid est a tot seculis hominum Doctorum exossatum eam, ac misere comminutum. Sed age, qui Salomonici Roboami lingua tam bene vteris, caue, sis, ne etiam male feriato consilio vtaris: aiebat ille populo Israelitico petenti mitiora: Minimus digitus meus grossior est dorso patris mei. Pater meus cecidit vos flagellis, ego autem caedam vos scorpionibus. Nimis calidum id fuit, et iuuenile ac imprudens consilium, teste Scriptura. Obsecro te, meliora: nam profecto metuendum est, ne Roboami sequare vestigia, qui ita strenue in istis modestissimis tuis libellis occæpisti, quibus uniuersam

Rom. 2.

Theſum machinam te difflaſſe præſumis. Amicè, ni fallor, faciet, qui maturius tibi conſilium ſuggeret, ac dicet: Vide ne Apoſtoli illud in te quadret; In quo iudicas alterum, teipſum condemnas. Nam iniuriam vocas non ferendam, quòd Ianſenio, tam liberaliter inſultanti, paucula verba regeſta ſint à Theſum Auctoribus: quid ergo de te æquis aliquis cenſor dicere poterit, qui nec factò, nec verbo læſus, homines religioſos tam inſolenter inuadit? At Apoſtolus: Qui alium doces, teipſum non doces? qui prædicas non furandum, furaris? Apoſtolicà phraſi te alloquor: Qui modèſtiam doces, ipſe eam tranſgredis? qui arguis ſexcentis diebus læſſus, quòd verba pauca, iuſtiſſimè & ad ſamam neceſſaria deſenſionis gratià, reponant, ipſe non læſſus vltro linguam in maledicentiam laxas? Præpoſterus ſanè hic rerum ordo eſt. Vides, Amicè Lector, quòd res hæc ſpectet. Non moror te diutius: lege, ſi placet, quæ attexta ſunt ipſiſſimè Ianſenij verba, quæ, iam dudum coacti, tandem pro nobis adferimus, & iudica.

CAPVI